

Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä on aika säätää myös opinto-ohjaajamitoituksesta

Useat selvitykset ovat tuoneet esiin oppijoiden toiveet ja tarpeet oppilaanohjaukselle ja opinto-ohjaukselle. Tähän toiveeseen eri tahot ovat esittäneet ratkaisuna vaatimusta, että yhdellä opolla voi olla enintään 200 ohjattavaa eli opomitoituksen säätämistä.

Ikäluokkakehityksen vuoksi oppijamäärien vaihtelevuus lisääntyy tulevina vuosina maamme eri puolilla. Opomitoitus turvaisi erityisesti sen, että oppijoilla on yhdenvertainen oikeus saada ohjausta omaan opiskeluun, jatko-opintoihin ja tulevaisuuden suunnitteluun, koulun koosta riippumatta. Nyt on käynyt niin, että koulujen koot ovat kasvaneet ja oppijamäärät lisääntyneet, mutta lisää opoja ei ole palkattu. Yhdellä opinto-ohjaajalla voi olla korkeintaan 200 ohjattavaa perusopetuksessa ja toisella asteella laadukkaan opinto-ohjauksen turvaamiseksi kaikille ohjattaville. Pienissä kouluissa opoja ei välttämättä ole lainkaan ja ohjauksen tekee osa-aikatyönä kelpoisuutta vailla oleva tuntiopettaja. Erityisen huono opinto-ohjauksen tilanne on maahanmuuttajakoulutuksissa ja erityisammattikouluissa.

Nyt on aika säätää opomitoitus oppivelvollisuuden säätämisen yhteydessä perusopetukseen ja toiselle asteelle. OAJ:n kustannuslaskelma perusopetuksen opomitoitukselle on 8-20 miljoonaa/vuosi, riippuen siitä, mitä tietoa opomäärästä käytetään: Opettajat Suomessa 2013 vai Kuntasektorin palkkatilaston 2018 tietoja. Palkkatietojen mukaan vuonna 2018 perusopetuksessa oli yhteensä 790 opoa. Näistä kokoaikaisena ja täyttä palkkaa sai 590 opoa. Kelpoisia opoista oli 577. Koska Suomessa ei ole opettajarekisteriä, on haastavaa tehdä tarkkoja laskelmia, kun ajantasaista tarkkaa koko maata kattavaa tietoa opettajamääristä ei ole saatavissa.

Oppilaanohjaajien lisätarpeen kustannus									
Tavoite: 200 oppilasta opoa kohti									
	Opojen lukumäärä nyt	Opot, lähde	keskipalkka 2018	Vuosipalkka sivukuluineen	Oppilasmäärä (vuosiluokat 7-10)	Opotarve jos 200 opp/opo	Lisätarve	Kust.	
Peruskoulu,	668	Opettajat Suomessa 2013	3 872	60 642	183 553	918	250	15 146 371	
Peruskoulu	790	Kuntasektorin palkat 2018	3 872	60 642	183 553	918	128	7 747 988	
Peruskoulu	590	Kuntasektorin palkat 2018	3 872	60 642	183 553	918	328	19 876 486	
							eli n	8 - 20 me/v	

Lähteet: Tilastokeskuksen kuntasektorin palkat 2018 ja peruskoulun oppilasmäärä ja Opettajat Suomessa 2013

Oppivelvollisten oikeus opetukseen ja opinto-ohjaukseen yhdenvertaiseksi lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa

Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä on tärkeää yhtenäistää toisen asteen opiskelijoiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo opetuksen saamiseen. Yksinkertaisin keino tähän on, kun säädetään osaamispisteelle laskennallinen opetusmäärä ammatillisessa koulutuksessa vastaavasti kuin se on lukiossa säädetty opintopisteelle (lukioasetus 11 § Opintojen mitoitus). Kun vastaava säädös saadaan ammatilliseen koulutukseen oppivelvollisille, olisi opiskelijoiden yhdenvertaisuutta parannettu tämän hallituksen toimesta merkittävästi. Tämä myös tukisi hallituksen tavoitetta kokonaisista koulupäivistä eli olisi monin osin hallitusohjelman mukainen toimenpide.

Lukioasetus 11 § Opintojen mitoitus ”Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimääriin kuuluvat opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Opetusta annetaan nuorille tarkoitettussa koulutuksessa keskimäärin 14 tuntia 15 minuuttia opintopistettä kohden ja aikuisille tarkoitettussa koulutuksessa keskimäärin 9 tuntia 20 minuuttia opintopistettä kohden. Opintoihin kuuluu lisäksi niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja opiskelijan kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omatoimista työskentelyä.”

Inkeri Toikka, OAJ erityisasiantuntija

Armi Nurmi, Suomen opinto-ohjaajat ry, puheenjohtaja